

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Fiókkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-tözsdejében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésében. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson: Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Lapvezér:

LATINOVITS PÁL.

Felölts szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K. Tanítóknak, aljegyzőknek, írnokoknak, földműveseknek és szerényebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félre 4 kor. negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

Politikai változások küszöbén.

A megbízhatóságáról közismert, a vezető államférfiakkal összeköttetésben álló bécsi könyvnyomtatás, a Politische Correspondence a következő feltűnő jelentést teszi közzé:

»Az ellenzék szelet vetett s nagyon hamar vihart fog aratni, hacsak idejében meg nem gondolja magát. Gróf Khuen-Héderváry most is, mint eddig a türelmes kivárás álláspontján áll s távol áll tőle, hogy az obstrukció előtt kompromisszumos tárgyalásokkal, vagy bármi más módon kapituláljon, vagy az obstrukció leverésére erőszakos eszközöket alkalmazzon; még mindig hisz abban, hogy az ellenzék mindennek dacára, még a Kossuth-párt állásfoglalásának az ellenzéki akcióra látszólag erősítőleg ható következményei dacára is az utolsó pillanatban megváltoztatja magatartását; még mindig szilárdan hiszi, hogy ez a képviselőház a véderőreformot rövid idő alatt parlamentáris uton elintézi. Annál jobban erősödik gróf Khuennak a meggyőződése, mennél jobban nő az obstrukció ellen tiltakozó törvényhatóságok száma. Ha azonban az obstrukció idejében nem szerel le, akkor a miniszterelnök minden türelme mellett is kényszerülni fog arra, hogy olyan körülményekkel vessen számot, amely az ellenzékre életveszélyes lehet. Azoknak a törvényhatóságoknak a száma, amelyek nem csupán

az obstrukció ellen tiltakoznak, hanem a házszabályok sürgős megváltoztatását is kéri, napról-napra nő s a Házban történt legutóbbi események, különösen Székely igazságügyminiszter rendkívül éles támadása, aki máskülönb a megtestesült flegma és a viharos tetszés, amelylyel az egész munkapárt Székely szavait kísérte, eléggé bizonyítják, hogy a kormány is, a munkapárt is türelmének végső határáig jutott. Gróf Khuen-Héderváry ezek elől a szimptomák elől nem zárkozhatik el sokáig. Egyenesen nevetséges az a játék, amit az obstrukció különböző csoportjai és organumai naponként váltakozó kombinációkkal üznek, amelyek egyszer a kormány bukását, máskor Justh meghívását, harmadszor kompromisszumos tárgyalásokat és hasonlókat emlegetnek. Az események siettetik a döntést s magára vessen az ellenzék, ha a kormány, a többség és az ország türelmét végképen kimeríti.

E könyvnyomtatás jelentése nélkül is minden jel arra vallott, hogy a parlamenti életben a legközelebbi jövőben nagy változások fognak bekövetkezni, mert ez természetes folyamánya a mostani tarthatatlan állapotoknak. Bármennyire jólesik a kényelem s habár szép jellemvonás az engedékenység, — az ország érdeke mégis azt kívánja, hogy a felforgó viszonyok között, amikor a parlamentarizmus, az alkotmányosság, sőt a törvényes rend ellen is merényletet intéznek; amikor az állami gépezet működését erőszakkal megakasztják

— a legnagyobb erélyvel lépjenek föl azok ellen, akik romboló munkájukkal romlásba viszik az országot.

A könyvnyomtatásnak a házszabályok sürgős megváltoztatására vonatkozó kijelentésére az a megjegyzésünk, hogy a mai házszabályokkal is lehet boldogulni. Csak tessék azokat úgy értelmezni és alkalmazni, amint azt Justh Gyula házelnöksége idején észleltük. Ő megtudta fékezni az akkori balpárt és az azzal szövetségzett pártonküülieknek obstrukció szándékát.

Az elnökség ne féltsen a népszerűségét. Annak nem az ellenzék jóindulata, becérgetése, hanem a közügy érdekében való odaadó cselekedet ad zománcot.

Csalás a választójoggal.

A Justh-pártnak másfél év óta az általános, egyenlő, titkos választói jog a politikai vesszőparipája. Parlamentben, törvényhatósági üléseken, népgyűléseken és a sajtóban ezen szokott sportmutatványokat rendezni.

Ugyanaz a párt, mely még nemrég a nemzeti és értelmiségi érdekek biztosításának feltételéhez kötötte az új választási törvény megalkotását, ma a legradikálisabb jelszavakkal játszik. Es ugyanazok a férfiak, akik három évvel ezelőtt gróf Andrássy plurális választói törvényeért lelkesedtek, ma a szociáldemokraták és nemzetiségiek

Csodaéj.

(Weddigén Ottó)

Már az éj egy egyetlen tündöklés,
Egy egyetlen bűbajos csillagfény,
Már a regék szétszállonganak és
Ott nyiladoznak csodaéj mélyén.
Elmulásról susognak, beszélnek,
S rám száll bőséggel, át a csenden,
Áldása egy láthatatlan keznek,
És szelíden lezárja a szemem.

M. RADICH JOLÁN.

40 év alatt.

VI.

A harangozó.

Ha már beszélünk papról, beszéljünk a harangozóról is; az ő Sancho Panzjáról, mint, aki mindenütt beleszövedik a papi család életébe. A jóra való harangozó a papi család tagjának képzeletét, a család meg nem cselédnek tekint, hanem valamely apáról fiura öröklött, elszegényedett öreg rokonnak. Mivel pedig minden harangozóban van valami eredetiség vagy különösség, hát vidám órákat is szerez a családoknak s el-eltréfálgatnak vele, annyival inkább, mivel nincs olyan vastag tréfa, amit egy kancsó borocskával meg ne lehetne vékonyítani.

Foglalkozása kiterjed a háztartás minden ágára; kertmívelés, udvarsóprás, favágás, pipaszár tisztítás, dohányválasztás, (ezt csak zárjelen mondom), levélhordás, időjósítás, mint a mihez minden öregember jogot formál éveinél is, podagrájánál fogva is mindenképp felett pedig a borfejtés. Mert találkozhatik közöttük olyan, aki nem szeret ásózni, fátvágni, de olyan még nem találkozott, aki nem szeretne, — pedig igen; bort fejteni.

Mindenkinek van gyöngéje. Olyiknak több

is mint kellene: Hogyne volna hát a harangozóknak is? . . . Gyöngéjük között egy lófejjel vezet a dologtalanság; a lustaság. — Nem is csoda; nem is kell mindent rossznéven venni. Hiszen a legtöbbje öreg; hogy tegyen eleget annyiféle foglalkozásnak? . . . de meg az éjszakája? . . . Ő harangozza el este a lefekvőket, ő kelti fel hajnalban a pihenőket. Sem éjjele sem nappala. Tessék csak néhány napig megpróbálni. Kiszállni a meleg ágyból, rossz lépcsőjű toronyba mászni, havas, zimankos időben s huzigálni a fagyos kötelet. Hát ha még némelyik rozszant hajléku, de jobbat óhajtó, Adriát, vagy Első magyart, vagy Triesztet házudalra kiszegezett lakos, azzal is háborgatja, hogy édes álmából »tűz van« kiáltással felzargatja, s megint toronyba kapaszkodni, lámpát zászlót kidugni, s a hausse és baisse szerint kongatni! . . . Terhes hát az élete . . . ámbár még egyse szakadt bele.

Nem csoda hát, ha kissé dologtalan is. — De ezen is ki lehet fogni egy kis praktikával, modernül: diplomatiával, politikussággal, ami nélkül hasra esik bárki is. Ilyen pozitívában pedig a pap sem igen diszes; hát diplomatiával segít a dolgon. Magyarul sánda mézárskodással. Azaz felhasználja az öreg gyöngéje oldalát, ez pedig köztudomás szerinti borfejtés, ha valamit sürgősen el akar végeztetni, hát csak ennyit mond: János holnapután borfejtes lesz, sietni kell a munkával. Nem volt még rá eset, hogy a munka el ne készült volna holnaputánra. Egy bölcs pap így tartja fenn harangozóival a hágai béke kongresszus egyensúlyát. Probatum est.

De nemcsak papban van ám praktika, hanem harangozóiban is! Vele születik ez a tudomány, mint prücsökkel a csiripelés. Mikor aztán kapóra jön valami, igénybe is veszi. Igénybe vette az öreg is.

Igy a többek között szeretett volna már egyszer húst is enni. De a husevés uri passzió a mai időben. A harangozói fizetés pedig éppen

nem uri jövedelem. Hiába jött divatba a fizetés-emelés, az övé csöknyben szenved. Egyszer próbálta emlegetni, hogy a halottra harangozás tiz krajcárját emeljék tizenötre . . . majd, hogy el nem csapták érte. Halgatott hát, mint lesipuskás a bozótban. Hátha lövésre jön valami. Jött is. A marhavész. Nagy félelem ez husevő uraknak, ki tudja, mit vágnak a mézárások? . . . mert a halasi asztalos szerint minden ember huncut az ő mesterségében. Marhavészt pedig az ur se szeret enni. Hát egy ilyen járvány alkalmával kileste, mikor hozat a tisztelendő asszony pörköltnek valót. Mikor már a szolgáló már megvitte, az öreg nagy komolysággal így szólt a tisztelendő urnak. No már ez mégis szörnyűség, hogy mi lesz! . . .

— Mi baj János? . . .
— Nekem nincs semmi, de lehet a községben . . .
— Micsoda?
— Hát most hallom, hogy a »Vörös ökör« mézárás is bajba kerül.
— Micsoda bajba?
— Hát hogy esett marhát mért ki ma reggel . . .
— Nosza szaladt a konyhába az atya.
— Mama, ma nem szabad húst hozatni.
— No ugyan jókor mondja, mikor már meghozattam.
— Mindegy, nem szabad megcsinálni, mert veszedelmes.
— Hát mit csináljak vele?
— El kell ásní, vagy a kutyának adni . . .
— Megszólat az öreg, azt ugyan kár volna cselekedni, én már öreg vagyok, ha megártana is, nem sokat vesztené velem az eklézsia . . .
Nohát csak vigye keed. Mama, adj nekí egy üveg bort is, a mért figyelmeztetett . . .
De máskor előbb figyelmeztessen keed.
Igenis kéremalásan.

Hetesy Viktor.

karján sétálnak egyik népgyűlésről a másikra.

Az ember szívesen szemel hunyna hirtelen színváltozásukon és következtetésükön, ha tudná, hogy mostani állásfoglalásuk tiszta meggyőződésből fakad s őszinte. De megborzad, ha az *Eitner* Zsigmond-féle urak viselkedését látja.

Fölizgatják a nemzetiségieket, a munkásokat, a könnyen hívőket a kormány, az államhatalom képviselői ellen, mert az ő állításuk szerint megakadályozzák a jogki terjesztést. Azután egy gyöngye pillanatban maguk is bevallják, hogy az *általános és egyenlő* választói jogból *lehetne* engedni, csak a titkoshoz kell ragaszkodni.

Es amikor a sajtó leleplezi őket, akkor cáfolgatnak. De hogyan! Ennek jellemzőseül álljon itt *Eitner* Zsigmondnak »A Nap«-ban, tehát a saját lapjukban megjelent eme hiteles nyilatkozata:

— Szó sem igaz az egész kormányparti híresztelésből. Amikor a megye választmányi ülésén Puttheány Sándor báró a titkosság ellen beszélt, nyomban föl szólaltam és határozottan kijelentettem, hogy az általános, egyenlő, titkos választójog hive vagyok. Különösen a titkosságot védelmeztem, mert csupán ez nyújt garanciát a választási korrupció ellen. Ezt ferdeítte el a félhivatalos tudósítás. *Még azt mondtam, hogy ha netalán az általánosból és egyenlőből engednék is valamit, a titkosságból semmiesetre. A megyegyűlésen felszólalok és megcáfolom a hamis, tendenciózus híreket.*

Tehát nyíltan bevallja, hogy az általánosból és egyenlőből engedhetnek valamit.

De hát akkor *kinek* akarják a *titkosságot*, ha az *általános és egyenlő* elejtésével hátat fordítanak azoknak, akikkel újban szövöttek?

És mondja még valaki, hogy a Justh-párt nem folytat becsületes politikát!

A tiszavidéki r. k. tanítók gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Kamaráserdő, 1911. szept. 7.

A bács-tiszavidéki r. kath. tanítóegylet e hó 6-án tartotta meg ezidei közgyűlését Kamaráserdőn, *Márton* Mátyás magyarkanizsai plebános, lb. kanonok elnöklésével.

A tanfériak nagy számban jöttek össze, hogy a pedagógia érdekét érintő aktuális kérdéseket megvitatassák.

A gyűlés előtt a szabadban mise volt, melyen *Márton* celebrált.

A gyűlést, melyen *Scossa* szegedi kir. tanfelügyelő és *Pető* zombori segédtanfelügyelő is jelen volt, *Márton* magasan szárnyaló gondolatokkal megtelt beszéddel nyitotta meg. II. Rákóczy Ferencet, mint a vallásosság mintaképet aposztrofálta, lelkére kötve a tanítósnak, hogy az ő példáját kövessék.

Losonczy Antal érdekes jegyzői jelentését nagy figyelemmel hallgatták.

Idősb *Árpády* János adai tanító szemléltető olvasógépét mutatta be, megmagyarázván annak szerkezetét és tanügyi előnyeit.

Piller György adai tanító az egyetemes kath. nagygyűlés megállapításait ismertette élvezetes modorban és hatásos közvetlenséggel.

Berecz László moholi tanító ügyesen konstruált számlológépét mutatta be, mely egy zala megyei tanító találmánya. Meleg ajánlatára a tanítósnak a gép terjesztésére propagandát csinál.

Osgyányi péterrévei tanító egy olvasógépet mutatott be, mely saját találmánya.

Az elnök megköszönte a tanfelügyelőnek és a tanítósnak a gyűlésen való megjelenésüket, majd elrendelte a tiszlujtást, kijelentvén, hogy az elnöki tisztségre többé nem reflektál. A közgyűlés azonban lelkesen tüntetett mellette s így kénytelen volt állásában továbbra is megmaradni. Világi elnökké *Berecz* moholi tanítót választották meg.

A gyűlés után társasbéd volt, melyen sok szép felköszöntő hangzott el. *Márton* elnök,

Berecz alelnök nagy hatással az érseket és *Kleiner* érsek helynököt éllette. *Simrák* plebános a tanfelügyelőség jelenlevő képviselőire üritette poharát. *Pető* segédtanfelügyelő tulcspangó szövevelemmel a katolikus tanítókat köszöntötte fel. *Csizmár* János Márton elnököt, *Piller* György Virágh plebánost éllette. *Greiner* a pap-ság és tanítósnak közti egyetértésre emelte poharát figyelemmel hallgatott felköszöntőjében. Még több toaszt hangzott el.

A topolyakerületi segédjegyzők gyűlése.

Topolya, 1911. szept. 8.

A segédjegyzők és községi alkalmazottak országos egyesületének *topolyai* szövetsége f. hó 8-án tartotta közgyűlését *Kishegyes* község tanácstermében.

A közgyűlésen, melyen *Bódy* György topolyai aljegyző elnököt, a szövetségnek majdnem minden tagja részt vett. Az országos központot *Salapáthy* Kálmán elnök és *Karácsony* Gyula titkár képviselték.

Foglalkozott a közgyűlés az október 8-án tartandó országos gyűlés előkészítésével, melyen Bácskából számosan fognak részt venni.

Az országos gyűlésre beterveztik a *félúru vasúti jegy* elnyerését tárgyaló kérvényt.

E kedvezménynek alapját az képezi, hogy a kedvezményezett egyén az állam közérdekű funkcionáriusa s így az a saját üzemében tartott vasutakon méltányosnak tartja olcsóbb díjtétel mellett szállítani, mint egy magánegyéni, aki az állam ügyei intézésének nem részese. A segédjegyzők és községi alkalmazottak pedig kilenc-tized részben állami teendőt végeznek, mert jobbra ők látják el minden községben a pénzügyi igazgatásnak a községi hatáskörbe utalt feladatait s ezenkívül anyakönyvvezető-helyettesek is.

A gyűlés folyamán megbeszélés tárgyát képezte a segédjegyzők és községi alkalmazottak anyagi helyzete is.

Ma csak a segédjegyzők fizetése van rendezve, az 1904. évi XI. törvény cikk által, de e rendezés a legelemibb kívánásokat sem fedezi, mert míg a vármegyei kezelőhivatalnokok, akik csak négy középiskolai végzettséget tartoznak igazolni s kezelési teendőket végeznek: 1400 korona kezdő javadalommal és lakbérrel alkalmaztatnak, addig a nyolc középiskolát végzett, szakvizsgát tett segédjegyzők fizetését a törvény 1000 koronában állapítja meg, a vármegyei kezelőhivatalnokokkal egyenlő képesítésű és azonos működési körrel bíró községi alkalmazottak fizetése pedig egyáltalában *nincs szabályozva* s így minimuma sincs megállapítva. A közgyűlés erélyesen állást foglalt a fizetés rendezés kérdése mellett.

A közgyűlés üdvözlő táviratot küldött a *miniszterelnök-belügyminiszter*hez, gróf *Tisza* Istvánhoz és báró *Vojnits* Istvánhoz.

(rt.)

Állatdíjazás Katymáron.

— Saját tudósítónktól. —

Katymár, 1911. szept. 6.

A Bácsmegeyi Gazdasági Egylet e hó 3-án szarvasmarhadíjazást rendezett, melynek kedvező jelenségei a földmivéseknek az okszerű gazdálkodás iránti helyes érzékét igazolják.

A kiállításra eljöttek: csantavéri *Törley* Gyula nagybirtokos, a gazdasági egylet ügybuzgó elnöke. *Tapody* József bácsalmási járási állatorvos, *Balku* Gyula a szegedi állattenyésztési felügyelőség zombori kirendeltségének vezetője. *Pfeiffer* József bajmoki állatorvos, *Illés* Sándor h. felügyelő, *Halm* Ottó ny. rendőrfelügyelő, *Czongódy* János rendőrfelügyelő, *Till* Imre nagybérlő, *Derváderics* György gazdasági főtitkár, *Greiner* Gyula madarasi tanító, *Komáromy* Gergely jánoshalmi bíró, *Dura* János, *Bárdos* Béla birtokosok stb.

A kiállítás sikere érdekében *Antunics* József jegyző, *Till* Imre földbirtokos és *Mayer* N. János takarékpénztári igazgató buzgalkodtak.

A díjakat *Törley* elnök nagy figyelemmel hallgatott, az okszerű gazdálkodás nagy előnyeit erőteljesen kidomborító hatásos beszéd kíséretében osztotta ki.

Díjakat nyertek: *Till* Imre és *Schneider* Márton *aranyoklevelet*. *Till* János ezüstoklevelet, *Braun* József 50 korona, *Manetz* Adám 40 korona, *Hefner* Mátyás 30 korona, *Brandeckert* János 20 korona, *Hengel* György, *Ringeisz* András, *Steiner* György 10—10 korona. Valamennyi öntenyész-tett üszökört.

Tehenekért kaptak díjakat: *Weber* Péter és *Krisztmann* Péter 50—50 koronát, *Braun* János,

Matheisz Mátyás, *Stark* Adám 30—30 korona, *Brandeckert* János, *Rau* József, *Schoblocher* József 20—20 korona, *Reich* József, *Ringeisz* András, *Manesz* Adám, *Süveges* Mihály, *Stark* Gergely, *Kuts* József, *Róth* József, *Schneider* Márton 10—10 koronát.

Déli 1 órakor bankett volt, melyen több felköszöntő hangzott el. *Törley* Gyula ékes szövevelemmel Antunics jegyzőt, az előjáróságot és a gazdákat éllette. *Mayer* N. János ügyes szónoklatban a gazdasági egylet elnökét köszöntötte. — *Törley* Gyula újabb felszólalásában óriási lelkesedés közben *Latinovits* Pál, a gazdák vezéréből, igaz barátjáról emlékezett meg. Felköszöntőjének hatása alatt táviratban üdvözölték a regőcei kerület népszerű képviselőjét. *Antunovits* József sikerült toasztja a Gazdasági Egyesületnek szólt.

Koleraeset Palánkán.

— Saját tudósítónktól. —

Palánka, 1911 szeptember 12.

Az idén még jobban fenyeget bennünket a kolera, mint tavaly. Mult évben a kolera Mohácsról fenyegetett bennünket bácskaikat, az idén már a saját vármegyénkben is felütötte a fejét. A hatóság erélyes intézkedése remélhetőleg azonban utat áll az ijesztő rémnek és nem engedi tovább a Bácska szíve felé.

Tavaly is, éppen úgy mint ez idén a Duna vize veszélyezteti az országot. A Duna fertőzött hullámai hurcolják szerte-széjjel a bacilusokat és dacára annak, hogy a hatóságok minden erélyes intézkedést alkalmaznak, nem ijeszthetik egyes környelme embereket a Dunavíz élvezetétől. A legmesszebbmenő indolenciával fűtött hányónak a szigorú parancsnak és mikor nemtörődömségüknek komolyabb baja támad, rárontanak az orvosokra s a hatóságokra.

Mult hétfő este 10 órakor Palánka alatt horgonyt vetett a Magyar Folyam Tengerh. Részvénytársaság »*Baross*« nevű vontató gőzöse, amelynek kapitánya rögtön értesítette a községi előjáróságot, hogy *Tóth* Mózes nevű fűtője kolera-gyanus tünetek között megbetegedett. Az azonnal megjelent községi s járási orvos tényleg kolera-gyanusnak találták a megbetegedett fűtőt s *Tóth* Mózesnek a községi járványkórházba való szállítását és a hajónak vesztelgár alá helyezését rendelték el. A beteg váladékát megvizsgálás céljából felküldötték a bakteriológiai intézetnek. A hatóság rögtön megtette a szükséges óvintézkedéseket, a Duna vízének használatától tiltotta a közönséget s a köztisztaság szem előtt tartása iránt intézett felhívást.

Szeptember hó 9-én megérkezett a budapesti országos koleralaboratorium értesítése, amely szerint *Tóth* Mózes *váladékában* *ásiasi kolera bacilusokat* találtak.

Az értesítés vétele után megszigorították az óvintézkedéseket. A Dunát csendőrök őrzik, továbbá a községből kivezető utakat is, hogy Palánkából semmiféle élelmicikk kivételre ne kerüljön. Újabb megbetegedés nem történt. A *Mitr* »*Baross*« gőzöse pedig áll és ártóan meglobogtatja a dunai szél a sárga vészujjóló lobogót.

Tóth Mózes fűtő, aki hódmezővásárhelyi születésű, 39 éves, elég jól érzi magát. Folyton éhes, kap is néha rántott csirkét meg vörös bort, jó marhahuslevest — s reméljük, hogy palánkai kolera-kódására mindenkor kellemesen fog visszaemlékezni. De azért — merem állítani, — örülne, ha kiszabadulna a városvegi járványkórházból és hajókázhatna tovább szabadon, egészségesen — sárga lobogó nélkül . . .

Lódíjazás Szentfülöpön.

— Saját tudósítónktól. —

Szentfülöp, 1911. szept. 11.

A Bácsbodrog-vármegye Gazd. Egyesület folyó hó 8-án Szentfülöpön a helyi községi gazdakör közreműködésével, jól sikerült lódíjazást rendezett. Ezen díjazások — melyeket az egylet évről-évre rendezni szokott — nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy gazdaközönségünk egyrészt az egyszóval gazdálkodással felhagyjon, az állattenyésztésre — mint a gazdaság egyik legjövődelműbb ágára — is kellő gondot fordítson, másrészt pedig vármegyénk gazdasági

egyesület működésével, annak vezetőférfiaival megismerkedve, az alakítandó gazdakörök kebelében, minél számosabbban csatlakozzanak ezen egyesület zászlója alá.

Szép fejlődésnek, virulásnak indult az utóbbi 3 év leforgása alatt egyesületünk, számos gazdakörben 5000 tagot számlál. Sikeres tovaterjedését azonban megakadályozta egy sajnálatos körülmény, az egyesülettel kapcsolatosan fenállott fogyasztási és értékesítő szövetkezet felszámolása. Nem céltom e lap hasábjában azon okokat felhozni, melyek ezen nemes intézmény megsemmisítését előidézték, de a közönség felvilágosítására legyen itt megemlítve, hogy ezen sajnálatos körülmény nem befolyásolhatja gazdasági egyesületünk beléletét, azon törekvést, hogy tagjainak érdekét mindenkor szemelőtt tartva önzetlenül fejtsse ki sok oldalú működését.

Hisz egyesületünk élén álló kiváló személyiségek, annak általános szeretet és közbizalomnak örvendő elnöke, *Latinovits Pál*, valamint elnöktársai *Törley Gyula* és *Kiss Lajos* fáradságot és költséget nem kimélő, odaadó munkálkodással segítik elő egyesületünk felvirágoztatását, istápolják gazdaközönségünk érdekeit.

Igy tehát nem szabad csüggednünk, hanem kétszeres erővel, tehetősebb kitarási és szeretettel kell egyesületünk ügyét felkarolni, hogy a bekövetkező sajnálatos esemény — miután annak előidézője elvette méltó jutalmát — magunkat túl téve, egyedül gazdasági egyesületünk által elérendő célok elérése lebegjen szemünk előtt. Nehéz a feladat, terhes a munka, de csüggedés nélküli kitarás, folytonos nemes agitáció kifejtése mellett biztos a siker. Számítunk e téren egy a gazdák támogatására, mint pedig a gazdabarátok, a társadalom, valamint a nép vezetőinek önzetlen, becsületes közreműködésére. Ezen ösztönzés és egyetértés megtermi gazdaközönségünk részére a gyümölcsöt, mint ezt a *szentfűlöpi* sikerült ló-díjazás is mutatja.

Ezen díjazáson az egyesület részéről megjelentek *Kiss Lajos* ügy. alelnök, az egyleti titkár, *Dörmann Agost* százados, bajai méntelep parancsnok, *Madarász áll.* vajmester. Ezekon kívül jelen voltak a járási hatóság képviselőiben *Rumbach Lajos* tb. főszolgabíró, dr. *Pertschy Ferenc* főorvos, *Rausch Alfréd*, ifj. *Kubesch István*, *Keszmárky Géza* jegyző, dr. *Borovszky Rezső* orvos, *Hönisch Ferenc* tanító stb. A vidék szép számu gazdaközönséggel képviseltette magát. Az érkezett vendégeket a szentfűlöpi álmódon dr. *Pertschy Ferenc* a gazdakör agilis, szeretett diszelnöke vezetése alatt, a gazdakör elnöksége fogadta és kísérte a gazdakör helyiségébe.

Rövid tartózkodás után zeneszó mellett nagyszámu gazdaközönségtől kísérvé, a vendégek a zászlódíszat öltött díjazás színhelyére vonultak, hol miután *Kiss Lajos* elnök a bírálóbizottság megalakult, *Kiss Lajos* elnök a díjazást lelkesítő beszéddel megnyitja. Majd dr. *Pertschy Ferenc* német nyelven tolmácsolta az elnöki megnyitót, végül pedig *Hesz Márton* intézett néhány lelkesítő szót a tömeghez.

A díjazásra összesen felvezettetett 48 drb. ló, mely anyag általában jó és kielégítő volt. Díjazva lettek, anyakancák után:

I. díj 60 kor. *Herrmann József* Bácsordas
II. díj 50 kor. *Hönisch Ádám* Szentfűlöp
III. díj 40 kor. *Szigethy József* Kossuthfalva.

IV. díj 30 kor. *Pertschy Sebestyén* Szfűlöp
V. díj (10 kor. *Sörfőző István* Gombos
V. díj (10 kor. *Lugomerszky Péter* Zombor

3 éves kancacsikók után:

I. díj 40 kor. *Belyanszky Milutin* Szilberek
II. díj 30 kor. *Pulacher Keresztély* Hódság
III. díj 20 kor. *Belyanszky Mela* Szilberek
IV. díj 10 kor. *Knöbl Ádám* Bácsordas.

2 éves kancacsikók után:

I. díj 40 kor. *Hirschenberger János* Paripás
II. díj 30 kor. *Fritz János* Cservenka
III. díj 20 kor. *Weber József* Paripás
IV. díj (10 k. *Kupferschmidt Fer.* Szfűlöp
IV. díj (10 kor. *Hoog Jakab* Szentfűlöp

1 éves kancacsikók után:

I. díj 40 kor. *Brunner János* Hódság
II. díj ezüst oklevél *Knöbl Ádám* Bácsordas
III. díj 30 kor. *Stemmer Márton* Paripás
IV. díj 20 kor. *Lovász Ferenc* Gombos
V. díj 10 kor. *Göttl Dániel* Cservenka.

A díjazás eredményét kihirdetve, elnök a gazdaközönség tömeges megjelenését megköszönve, a díjazást befejezettnek jelenti ki, mely után a vendégek szt. misére mentek. Az ünnepélyes szt. misét a község szülöttje *Zundl Péter* kalocsai kanonok celebrálta, ki ezen a napon a községben mint vendég időzött. Mise alatt *Dickmann* Ferenc kántortanító szakavatott vezetésével, a helyi polgári dalárda énekelt precisen. Mise után egyes látogatások következtek.

Déli fél 1 órakor a gazdakör helyiségében

50 terítékű bankett volt. Az itt elhangzott toasztok közül megemlítendő: *Kiss Lajos* elnöknek dr. *Pertschy Ferenc* mondott szép, mindenkit lelkesedésre keltő beszéde. Utána dr. *Pertschy Ferenc* a gazdasági egyesület 3 tagu elnökségét köszöntötte fel. Elsősorban kiemelte az elnök *Latinovits Pál* érdemeit, kit a gazdaközönség lelkesen éljenzett, nem kisebb lelkesedést keltett *Törley Gyula* és *Kiss Lajos* elnökök neveinek említése. Végül *Hesz Márton* beszélt és buzdította a gazdaközönséget az egyesülethez való tömörülésre. Vig hangulatban telt el a nap délutánja, melynek legnagyobb részét a vendégek indulásáig, dr. *Pertschy Ferenc* vendégszerető házában töltöttük el.

Igy játszódott le gazdasági egyesületünk ünnepélye, melyre sokáig fog, ugy a gazdaközönség, mint a volt vendégeink, kellemesen visszaemlékezni.

Hetényi.

Állatkiállítás Ókérén.

— Saját tudósítónktól. —

Ókér, 1911. szept. 12.

Rövid időközökben immár negyedik díjazását tartja ez évben a várm. gazd. egyesület. Az ókéri díjazás az egyesület egyik legsikerültebb díjazásának és gazdagulásának mondható, mert az elővezetett anyag (számra 115 drb.) oly szép és kifogástalan volt, hogy nem hiszem, miszerint a vármegyében valahol még ilyen kiváló tenyészanyag található lenne! Meglátszik a szakértelem, a szorgalom és anyagi áldozat, mely Ókér és Soove községek gazdaközönsége állattenyésztés fejlesztésére fordít. Az idei év folyamán több darabot importáltak torontál és Vas megyéből, melyek mint tenyészanyag, bármely országos kiállításon kiállnának a versenyt.

A gazdaközönség és gazdabarátok részéről oly nagy volt az érdeklődés, hogy bizton számíthatunk e környéken gazdakörök tömeges szervezésére ez által egyetünk sikeres tovafejlődésére. Az egyesület részéről Ókérén megjelentek: *Törley Gyula* elnök, *Illés János* gazd. s. felügyelő, *Madarász Iván* áll. vajmester és *Hesz Márton* egyll. megbízott és a titkár. A vendégeket az állomáson *Ott Fülöp* ev. lelkész, gazdaköri diszelnök vezetéke alatt a gazdakör elnöksége fogadta, kik azonnal a díjazás színhelyére hajtottak, hol *Törley Gyula* a díjazást — miután a bírálóbizottság megalakult — megnyitja.

A helyi és vidéki gazdabarátok közül a következőket sikerült feljegyezni: *Abaffy János* szolgabíró Ujvidék, dr. *Kurcz Fülöp* községi orvos, *Sigmond Lajos*, *Korbai Pál* kiskéri, *Hartmann Pál* ujsóvi és *Wodring Agoston* ókéri jegyzők, a környék állatorvosai, *Csuha György* állomás főnök stb. Elővezetett állataik után a következők nyertek díjakat:

Tehenek után:

I. díj 50 kor. *Czivich János* Osoové,
II. > 30 > *Hetzl Ádám* Ujsoové,
II. > 30 > *Czivich Fülöp* Ujsoové,
II. > 30 > *Krieger József* Osoové,
III. > 20 > *Jung Fülöp* Ujsoové,
III. > 20 > *Schneider József* Ókér.
III. > 20 > *Haller Lajos* Ujsoové.
III. > 20 > *Tóth Miklós* Ókér.
VI. > 10 > *Heintz Fülöp* Ókér.
IV. > 10 > *Steiger Károly* Ókér.
IV. > 10 > *Reppert Fülöp* Överbász.
IV. > 10 > *Weber János* Ujsoové.

Üszök után:

I. díj 30 kor. *Csordás Pál* Ókér.
I. > 30 > *Kreiger József* Osoové.
I. > 30 > *Korell Jakab* Ujsoové.
I. > 30 > *Ritzmann Jakab* Ókér.
I. > 30 > *Zink Mihály* Ókér.
I. > 30 > *Fébel Frigyes* Ókér.
II. > 20 > *Altheim Fülöp* Ókér.
II. > 20 > *Fébel Jakab* Ókér.
II. > 20 > *Spiesz Jakab* Ujsoové.
II. > 20 > *Braussh József* Ujsoové.
III. > 10 > *Hernyácsi Tosa* Ókér.
III. > 10 > *Krüger András* Ujsoové,

ezenkívül kiosztott még 3 arany, 5 ezüst és 4 bronz oklevél.

Elnök a díjazás eredményét kihirdetve, azt berekesztettnek jelenti ki. A még rendelkezésre álló időt, a vendégek a helyi intelligenciával valamint a szerb gazdakörben tett látogatására fordították.

Délben a német gazdakör kelyiségében 60-70 terítékű bankett volt, melyen az első toasztot *Törley Gyula* elnök tartotta, melyben Ókér község törekvő gazdaközönségéről emlékezett meg és poharát annak boldogulására üriti. *Ott Fülöp* ev. lelkész szép beszédben az egyesület vezetőjét élte. *Hesz Márton* pedig az egyesülés, társulás fontosságáról szólva, a gazdakörök fel-

virágoztatását, ezzel a gazdaközönség tömörülését óhajja.

A vig hangulat és jó kedv, melyet fokozott a jó tambura zene, sokáig együtt tartotta a társaságot, míg *Törley Gyula* elnök búcsúbeszéde után, a vendégek a délutáni vonatokkal el nem utaztak, magukkal vive egy fényesen lezajlott gazdasági ünnepély, egy kellemesen eltöltött nap kedves emlékeit. Az ókériek előzékenysége és magyaros vendégszeretele tanubizonysága annak, miszerint mérlegelni tudják azok munkáit, fáradozásait, kik a közügy szolgálatába szegődve, a népet kioktatni és helyes irányba terelni kívánja.

Hetényi.

H I R E K.

A képviselőházból.

És senki se mondja, hogy az obstrukciórendezésnek nincs szive, lelke, tapintata, jóízlése, a parlamentarizmus iránti érzéke. Hiszen az illesek beteg, tönkre silányított testébe minden héten egy kávéskánynyi szellemi csöppet önt. E héten is, még pedig kedden jutott ebből a balszamból *Paizs Gyula* beszédének alakjában.

A honatyák ezt előre tudták s így a rendesnél türelmesebben várták a névszerinti szavazások megszokott komédiájának lefolyását. Már a korai órákban nagy csoportokban verődtek össze s tárgyalták a legközelebb bizton várható politikai átalakulásokat. Mert hogy a helyzet így sokáig nem maradhat, aziránt mindenki tisztában volt. E tekintetben a legjobb információi lehetnek dr. *Mikosevits* Kanutnak, aki előző este órákig együtt volt a miniszterelnökkel, aki a Hungáriába vitte őt s ott maradt vele éjfélig. A zentai követ azonban állig begombolkozott s a diplomata ravaszságával kerülte a politikai témákat. Ezek helyét inkább *Edisonról*, a villamosság legnagyobb mesteréről beszélt egyetmást. A világhírű föltalálóval ugyanis a Hungáriában ismerkedett meg. Ott — hir szerint — elbeszélte, hogy most egy olyan találmányon dolgozik, mely a politikában csodákat fog művelni. Egy tölcseralaku szerkezet lesz, melynek az az előnye, hogy ha abba politika iránt érdeklődő embert bedobnak, mint kész országgyűlési képviselő kerül ki. Milyen szép, milyen érdekes lesz, ha egy ilyen gépet Zenta piacán felállítanak s abba egymásután bedobják *Lovász Andort*, *Ellinger Jenőt*, *Vuics Jánost*, *Mester Andort*, *Orbán Károlyt*, *Fülöp Adorjánt*, *Gyorgyovánszky-Heisler* — s valamennyi mint országgyűlési képviselő jön ki belőle. Szent Isten! milyen példás béke és egyetértés lenne nyomban Zentán.

Szlezák Lajost ezuttal nem a politika, hanem *Radovánovits* Györgynek szomorú esete izgatta. A népszerű, köztiszteltben álló óbecsei képviselőt ugyanis vasárnap veszedelmes betegség támadta meg. Ujvidéki orvosa megvizsgálta, az első segélyt meg is adta, de határozott diagnózist nem tudott megállapítani. Rögton Budapestre szállították. Velement a neje, egyik leánya, a fia és a házi orvosa. A Herzl-szanatóriumban helyezték el, ahol báró *Müller* és *Herzl* tanárok operálták meg. *Szlezák* ötször is szaladt a telefonhoz, de a déli órákig nem kaphatott kielégítő fölvilágosítást.

Gróf *Széchenyi* Emil, *Vojnits* Sándor, *Zsubory* József, dr. *Konyovits* Dávid, *Szutréry* Lipót egy-egy csoportban hallgatták a politikai jósok előadásait. Valamennyi azonban szivesebben hallgatná báró *Vojnits* Istvánt, mert tőle hiteles és pozitív dolgokról értesülnének. No meg kerületbeli ügyek is kívánatosak tennék a báró jelenlétét. Nem sokáig kell várniok, mert a vezér már a napokban elhagyja Karlsbadot. E hó 19-én vagy 20-án érkezik Budapestre.

Beteges álmok.

Írta: Szabó Miklós.

A vonat prüszkölve, zakatolva rohant el a kis órház mellett.

Az őt visszatette helyére a jelzőtáblát és közömbös arccal tekintett a folyton távolodó vonat után. Mintha még egyszer meg akart volna győződni, vajjon pontosan teljesítette-e kötelességét? Hiába! Azért a kis fizetésért amit a M. A. V.-tól kap, nagyon felelősségteljes a szolgálata. S az embert minden csekélységért lekapták a főlebbvalói. A multkor is majd megette a pályafelügyelő, úgy ráordított. És miért? Azért mert néhány perccel a 904-es érkezése előtt alva talált. Amióta a rongyos vicinális miatt! Hiszen ott volt a leánya. Az helyettesítette. De persze, a pályafelügyelő már öreg ember. Semmi sem tetszik neki. Még a szép leányt sem állhatja...

— Ógye mög a fene! toldotta meg gondolatait mérgesen az öreg. — Majd elviszi éccör az ördög.

Önkéntelenül igazított egyet a sapkáján és megindult lassan az órház felé. Tekintetével jól eső melegséggel simogatta végig az udvaron elhelyezett tárgyakat. Hízta a szemét a tündöklő tisztaság. És felragyogott az arca, ahogy most egyszerre a leánya jutott eszébe. A Böske. Az a törekeny kis lilomszál, akiből még hercegné is lehet valamikor...

Mondotta is a lányának sokszor, amint látta a ház körül tenni venni:

— Minek töröd magad? Mire jó ez a folytonos meszelés, sikálás, tisztogatás? Nem a te puha kis kezaidnek való a! Nem erre neveltek én téged. Nem, lsten-uccsa!

A leány ilyenkor elfordult s mikor ujra az apjára nézett, mintha egy árnyalattal vörösebb lett volna a szeméje. Almatlan éjszakákon elsírt súlyos könnyek után szoktak ezek a sötét karikák jelentkezni a szemek alatt... De hát miért sírt volna ez a leány? Vajjon kit siratott a lelkevel? Avagy mit?

Megmondom: Az álmait!

Szines éjszakákon megálmodott édes-bus álmok kintózták, amióta az édesanyja meghalt.

Az anyja okos asszony volt. Ugy nevelte a leányt, ahogy egy vasuti őt leányát dukál nevelni. Megtanította imádkozni és dolgozni. Egyébre úgy sem lesz szüksége, ha majd egykor becsületes és dolgozó férj oldalán morzsolja le a napokat a maga egyszerű, boldog kis családi fészében...

De az anyja meghalt. Az apa meg álmadozó volt. És álmokat, soha meg nem valósulható szines álmokat lopott bele a leány lelkébe. Közben a leány nagybácska lett. S a szomszédos őt gimnazista fia (hetedikes volt már a gyerek!) kezdett átjárogatni hozzájuk. Először csak vasárnaponként, később már hétköznapokon is. Könyveket hozott Böskeinek. Ártatlan leányos könyveket és még valamelyik romantikus asszony-írótól. És azóta a leány éjjel-nappal falta a betűket. Bár keveset értett belőlük. S parányi kis agyában az a kevés is összekuszálódva lüktetett, zsongott, kavargott. Álmaiban csupa hercegnőket, grófnőket látott. És magát is ott látta közöttük...

A kis diák pedig egy szomorú napon könnyekkel öntözte meg szegényes vacsoráját. Böske kiadta az utját.

— Ne jöjjön többé! — mondta neki egyszerűen. — Nem vagyunk mi egymáshoz való. Apa is mondja. Mert hiszen mi lehet magából, ha leteszi az érettségit? Adótiszt? Vagy pláne vasuti hivatalnok! Bizony mondom, jobb lesz, ha nem találkoznak mi többé.

A fiu elpityeredett. Böske vigasztalni próbálta.

— No ne féljen. Ha férjhez megyek, magát minden évben meghívjuk egyszer a kastélyunkba. Hiszen a férjem olyan derék, finom uriember lesz. Egy herceg nem is lehet másforma...

... Az öreg bakter benyitott az órházba. A leány hátra sem tekintett a neszre. Az ablakon kihajolt és nézett a szakadatlanul tovarobogó vonat után. Talán már nem is látta. Ugye lehet a füstje is elenyészett már a levegőben, de ő még mindég nézett utána. Ugy látszik, a lelkét ragadta magával az a vonat.

— Böske! — szólt az öreg csendes szeretettel.

Böske összereszt. Ijedten hátranézett és az öreg könnyeket látott a leány rózsás arcán végigfolyni.

Előntötte a méreg.

— Mit pocsogsz? — kiáltotta durván. — Azt a nyavalyás Rískát siratod? Mert eladtam? Jól tettem, ha eladtam. Nem a te kezidnek való a fejés. Csak nem csinálod belőled szögálot! Nem arra neveltek. Nézz meg az ember! És most ne lássalak meg többé sirni! No nesirj hát!

(Vége a jövő számban.)

A közokt. miniszter köszönete. A vall. és közokt. min. a földmivélsügyi és kereskedelemügyi miniszter egyetértőleg Kunetz Mór szabadkai kereskedőnek az ottani városi főgimnázium, kereskedelmi iskola, iparostanonc iskola és földmivés iskola tanulóit, továbbá a szabadkai elszegényedett kereskedők és iparosok javára 5000 korona tőkével tett alapítványáért köszönetét nyilvánította.

A cservenkai ipartestület jubileuma. A cservenkai ipartestület e hó 24-én üli meg fennállásának 25-ik évfordulóját, nagyszabású ünnepség keretében. Hangverseny, táncestély és bankett lesz.

A szerb tanítószög köréből. Az újvidéki gör. kel. szerb. hitközség augusztus 27-iki közgyűlésén a nagyszámban pályázók közül — mint levelezők írja — megválasztotta Lyubojevics Lázár őrszállási g. k. kántortanítót. E választásban egy érdemes tanító kitüntetését látjuk, és örömmel konstatáljuk a megválasztott tanítónak egy helyen eltöltött 21 év nehéz hazafias munkájának megjutalmazását.

Latinovits János ügyvéd halála. Borsódi Latinovits János bajai ügyvéd e hó 10-én 67 éves korában meghalt. Harmadnap temették a lakosság impozáns részvételével. A temetésen képviselve volt a város legtöbb hatósága, testülete és egylete. A Latinovits család több tagja is megjelent a temetésen. Az elhunyt a város társadalmában előkelő szerepet töltött be. Jó ideig a politikai életben hangadó vezér volt, akit a választók nagy tömege követett. Sokat dolgozott a város érdekében s ezért a társadalom legszelebb rétegében mély szeretet s ragaszkodás kísérte. Elhunyt mindenütt, ahol a derék, szókimondó, magyarul érző és nemesen gondolkodó férfit ismerték a legfájdalmasabb érzést ébresztette: Lapunk vezére, Latinovits orsz. képviselő közeli rokonát gyászolja benne.

A kulai rendőrfelügyelő fizetésjavítását kért a járásbeli községektől. Cservenka község — mint nekünk írják — elutasította a kérelmet.

A szabadkai városháza díszlépcsőháza falainak majolika és eozin-burkolatának, a dísztermek berendezési munkálataira ajánlatot tettek: Majolika és eozinra a Zsolnay-cég (Pécs) 15.628 K-val, a műkő munkára: Hammerle és Rzymann (Budapest) 12.990, Hahn J. (Budapest) 11.850 K-val, csillárookra: Kulcsár Sándor (Budapest) 24.580, Magyar fém- és lámpaarugyár 18.900, Villamos vasut rt. (Szabadka) 22.341 K-val, kovácsolt vas munkákra: Schiller és Forreider (Budapest) 11.790 K-, Kronpacher Samu 3369 K-val, a butorokra: Sefits Lajos (csak a közgyűlési terem előterére) 9672, özv. Hoffmann Mihályné 64.835, Sipos Károly 65.110 K-val, diszpadokra: Sefits Lajos 1905 K-, özv. Hoffmann Mihályné 3360, Sipos Károly 1760 K-val, lámpákra és zászlótartókra: Kronpacher Sándor 1460 K-val.

A cservenkai társulati óvoda évi költséghozzájárulását a község 400 koronáról 700-ra emelte föl.

A bácsfeketehegyi ág. ev. tanítóválasztás kellemetlenséggel végződött. A leadott 209 szavazat közül Pratscher Árpádra 129, Kviring Jakabra 80 esett. A szavazatok összeszámlálásánál azonban kint, hogy csak 208-an szavaztak s így valaki 2 szavazólapot adott le. Emiatt Róth Béla elnökölő överbácsi ev. lelkész Pratschert nem jeleníthette ki megválasztottnak, hanem az iratokat — mint levelezők írja — az egyházi hatósághoz terjesztették föl.

A kecskeméti károsultaknak Cservenka község 200 koronát szavazott meg.

Baja város közegészségügye. Baja városi tisztviselője az e havi közigazgatási bizottsági ülésen jelentette, hogy a mult hóban bejelentésre kötelezett hevenyfertőző betegségből előfordult: 23 vörheny, 3 kanyaró, 4 trachoma, 2 diftéria és 3 hagymáz eset. A kórház betegforgalma a következő: A megelőző hórol maradt 249, augusztusban felvételét 223, ápolatott összesen 472, elbocsátatott 173, meghalt 6 beteg. Az augusztus havi népesedési mozgalom a következő: Született 46, meghalt 38.

Egy káplán áthelyezése. Az érsek Jungert Péter kerényi káplánt Gombosra helyezte át.

Egy szinigazgató kizárólagos jogosítványa. Fehér Vilmos szinigazgató nagyzási betegségbe esett. Ahol megfordul, mindenütt azt mondja, hogy a belügyminiszter kizárólag az ő társulatának adott játszási engedélyt. Így tett Magyarokán, Bácsalmáson és még két helyen, ahol azt mondta, hogy miniszteri intézkedés alapján a hatósági engedélyt őt illeti meg. Mondanunk se kell, hogy a községek annak adhatnak játszási engedélyt, akinek akarnak.

Gondnokság alatt. Prodán Jakab hercegszántói, Siebler Éva Etel zombori lakost gondnokság alá helyezték.

Házasságok. Pető János Aladár palánkai földink Oravicán eljegyezte Pávlovits Nellyt.

Báró Taxis Egon Szabadkán megesküdött Návay Margittal.

Gyulai Oszkár, a jóhirű Spitzer Bernát utóda zombori szállítási vállalat beltagja eljegyezte Weisz Zsófikát Makóról.

Eremics Dusan csurogi községi tanító eljegyezte Milosavlevits Milicát Moholról.

Bálint Flórián szabadkai honvédfőhadnagy eljegyezte Kuzmánovits Ilonát.

Sonnenberg Ármint torontálszigeti kereskedő eljegyezte Sonnenberg Hildát, Sonnenberg Salamon szabadkai kereskedő leányát.

Puhalk Mihály újvidéki posta- és távirdata tiszt ma, csütörtökön tartja esküvőjét Hegedüs Erzsivel, Hegedüs Zsigmond posta- és távirdata főtitest leányával.

Dr. Steiner Béla e hó 17-én veszi feleségül Spitzer Gizella nagyatádi (ezelőtt bajai) tanítónőt.

Pfaff Dániel nagyszéki tanító eljegyezte Röhlög Lenkét Ujverbáson.

Löv Ernő budapesti mérnök eljegyezte Koch Hajnalkát Topolyán.

Styrum Mór zombori bírósági végrehajó feleségül vette Schaffer Józefint.

Érsek József eljegyezte Spannagel Herminát Feketehegyen.

Kádár Kálmán eljegyezte Tatárovits Blankát.

Rózsa János, a titeli Csajkáskerületi Takarékpénztár tisztviselője eljegyezte Szakács Erzsikét.

Dr. Erdélyánov Péter nagybecskerekéri p. ü. fogalmazó a napokban tartotta esküvőjét Vracsarits Darinkával, néhai Vracsarits Gerő titeli jegyző leányával.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk Hoffmann Mihály özvegye 30 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

Egy leány átúszta a Dunát. Újvidéken Dávidovác Milla, dr. Dávidovác Milán ügyvéd fiatal leánya a napokban átúszta a Dunát. A brávurossá tettnek sok nézője akadt.

A zentai új városháza. Zentáról jelentik, hogy az új városháza tervpályázatának bíráló bizottsága pénteken döntött véglegesen a beérkezett pályaművek felett. Az első 4000 koronás pályadíjat 9 szavazattal 1 ellen a XX század jellegű mű nyerte el. Szerzője Kovács Frigyes budapesti műépítész. A második díjat 2500 koronát 4-6 szavazattal Tóóó Pál budapesti műépítész jó befektetés jellegű pályaműve nyerte el. A III. díjat 1500 koronát Reisz Zolán budapesti műépítész Rex b) jellegű műnek ítélte oda. A zentai hős jellegű mű dícséretet nyert. Ezek közül a művek közül a városi közgyűlés szabadon fog választani. A gazdasági bizottság foglalkozott a pályatervekkel és akként döntött, hogy az első és második díjjal kitüntetett pályaterveket ajánlja a közgyűlésnek akként, hogy az első díjazottnak csak az alsó része, míg a homlokzat a másodiknak díjazott pályaterv szerint kerüljön kivételre.

Óvintézkedések a kolera ellen. Baján — mint levelezők írja — a belügyminiszter rendeletéből kifolyólag a főkapitányság az összes bajai folyóvizeken, a Dunában, Sugovicában, a csatornában betiltotta a fürdést és a víz hordását, mivel a Duna vize kolera bacilusokkal van megfertőzve.

A szabadkai Takarékpénztár és Zalogház r.-t. szeptember 10-én tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy 200 000 korona alaptőkéjét 400 000 koronára emeli fel és a 100 koronás névértékű 2000 darab részvény bevonásai és hatályon kívül helyezésével 2000 darab 100 korona névértékű új részvényt bocsájt ki.

Az új kibocsátású 2000 darab részvényre a régi részvények birtokosainak az elővételi jog biztosított.

Az új kibocsátási részvények vételárát a közgyűlés 280 koronában állapította meg és kibocsátásuk a régi részvényesek irányában akként történik, hogy minden régi 140 korona árban állapított részvény bevonása és 140 korona befizetése ellenében egy új 200 koronás névértékű részvény szolgáltató ki. A részvényenkint befizetendő 140 koronából 100 korona az alaptőkéhez, 40 korona pedig a takarékalaphoz lesz csatolandó. Ehhez járul még minden új részvény kibocsátásért és bélyegért 5 korona.

Pincetűz Baján. Gludovác Ferenc kereskedő pincéjében — mint levelezők írja — különféle égő és robbanó szerek voltak főlhalmozva és mikor az inas — Kollár József — égő lámpával lement, az egyik hordó a lángtól felrobbant. A tűzoltókat hívták, csak hogy a pincébe lemenni fizikai lehetetlenség volt és így csak este felé sikerült a tüzet lokalizálni. A vizsgálatot megindították, hogy kit és mennyiben terhel a felelősség.

Szabadka közegészségügye. Dr. Günther József, Szabadka városi főorvosa a legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésen jelentette, hogy a város közegészségügye augusztus hónapban kedvezőtlenebbé vált. Különösen a vörheny- és diftériás betegek száma emelkedett. Született 153 férfi, 148 nő, összesen 301. Meghalt 79 fi, 69 nő, összesen 148. A kolerára nézve ezeket mondja a főorvos: Szabadkán kolera nincs, minket, akik az európai országot mentén feksziünk, csak az a veszély fenyegethet, hogy valahonnan behurcolják. A megtett intézkedések azonban olyan mérvűek, hogy behurcolás esetén is nemcsak izolálni tudjuk a bántalmat, de megakadályozni tudjuk annak tovaterjedését is. A veszedelem gócpontja a Duna vízében van. Ez minket csak annyiban érdekel, hogy a szabadkai piacra dunai halat is hoznak. Mivel a kormány nem engedi meg a halárusítás eltiltását, jónak látja a főorvos megemlíteni, hogy a kolerával fertőzött folyókból származó halak utján lehetséges a fertőzés. Ajánlatos tehát, hogy aki a halat felbontja, mielőtt elkészítéséhez hozzáfogna, forró vízzel öblítse le és munka után mossa meg a kezét szappannal és fertőtlenítő folyadékkal.

Egy nyomdatulajdonos csődje. Rajkovits Károly bajai nyomdatulajdonos, a Bajai Közlöny kiadója ellen elrendelték a csődöt. Tömegmondokká dr. Sándor Imre ottani ügyvédet nevezték ki. Rajkovits aki a legrégebbi bajai nyomdának a tulajdonosa, már rég küzd anyagi zavarokkal. A nyomda bukásával a város legrégebbi lapja a Bajai Közlöny is megszűnik.

Az ujvidéki szabadkikötő. A földművelésügyi miniszter Ujvidék szab. kir. városnak a szabadkikötő és rakodóhely használata tárgyában alkotott szabályzatát, mely szerint a díjköteles szabadkikötő a Dunapartnak a vasúti hídától a Ferenc József-csatorna torkolatáig terjedő legnagyobb részben kövezett s rakodóval ellátott részén jelöltetett ki jóváhagyta. A díjak ezek:

40 méter hosszú és ennél hosszabb hajó után 60 fillér.

40 méteren alul 20 méterig bármily hajó után 40 fillér.

Uszályhajó után a hosszra való tekintet nélkül 40 fillér.

Bármely hajóért 16—20 méterig 30 fillér, 16 méteren aluli méretű hajóért 12 fillér fizetendő naponként, folyó évi 469 sz. alatt jóváhagyta. Ugyanazon szabályzat szerint ingyenes szabad kikötőnek a Dunapartnak a vasúti hídától felfelé 500 méternyi távolságig és a Ferenc József-csatorna torkolatától lefelé a Kis Duna torkolatáig terjedő partterületek használhatók.

Ujvidéki Hétfői Ujság címen új lap indult meg. Szerkesztői Herger Tihamér és Hirschhauser Benő.

Községi tisztviselők fizetésemelése Szeghegyen. Szeghegy község képviselőtestülete — mint levelezőnk írja — szeptember 5-én tartott ülésén, a községi előjáróság indítványára egyhangulag hozott határozattal az aljegyző fizetését 300 koronával és a két írnök fizetését 200—200 koronával fölemelte.

Félmillió rózsafüzér. Kalocsáról értesítene bennünket: A kalocsai rózsafüzérgyárban a napokban készült el az ötszázezredik rózsafüzér. A jubiláris alkalomra remek kivitelű rózsafüzért készített a vállalat s azt a háziipar meghonosítója és vezetője, Tantos Ferenc igazgató most nyújtotta át Csernoch János dr. kalocsai érseknek. Csernoch érsek, ki eddig is élénk érdeklődést tanúsított a vállalat működése iránt, örömmel értesült a háziipari vállalat rohamos fejlődéséről s megígérte a rózsafüzér-áru támogatását. A rózsafüzér készítő háziipar 1904-ben, a tulipán jegyében indult meg s míg a tulipánmozgalom ország-szerte csakhamar lelohadt, Kalocsán él és virul a tulipán. A százezredik olvasó 1907. február 20-án, a kétszázezredik 1907. június 26-án, a 333 ezer pedig 1910. jan. 7-én készült el. Érdekes megemlíteni, hogy a félmillió olvasó felűzéséhez 50 métermáza, azaz félvagon drótot használtak föl. A félmillió olvasó elkészítése 7 év alatt 800-nál több háziiparost foglalkoztatott hosszabb-rövidebb ideig. Ezen idő alatt 44170 koronát kerestek a vállalat munkásai.

A. D. M. K. E. titeli fiókja f. hó 17-én az állami elemi iskolában közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A szabadoktatás végleges szervezése. (Szervezeti szabályok.) 2. Az óvónő véglegesítésének előterjesztése. 3. Szaghmeiszter Gyula könyvtáros lemondása. 4. A megüresedett titkári és könyvtárosi állások betöltése s a hiányzó választmányi tagok választása. 5. A Dmke könyvtárának kiegészítése és a megrendelendő könyvek megállapítása. 6. Az ovoda portalanítása. 7. Dmke estélyek. 8. Pénztáros jelentése az ujvidéki kerületi munkás biztosító pénztárba fizetendő heti járulékokról. 9. Esetleges indítványok.

A tiszakálmánfalvi jegyzőválasztás. A Városi Mihály jegyző távozásával megüresedett tiszakálmánfalvi jegyzői állást e hó 9-én töltötték be. Pályázók voltak: Balogh Lajos tiszakálmánfalvai aljegyző, Bulya György tündéresi jegyző, Brust János óverbázi s. jegyző, Horváth János péterrévi aljegyző, Ivencz Frigyes sajkáslaki jegyző, Papp Jenő apatini s. jegyző és Rózsa Dezső körtési jegyző. A választás délután 3 órakor volt Szemző János főszolgabíró elnökletével, ki I. helyen jelölte Horváth Jánost, II. helyen Ivencz Frigyeset, III. helyen Bulya Györgyöt. Horváth János péterrévi aljegyzőt választották meg egyhangulag.

Névváltozás. Stanyik József jánoshalmi lakos nevét Csányira változtatta.

Steinfeld Rezső dunagólosi lakos Sebőre, dr. Wilhelm Ernő szabadkai lakos Andrára.

Elítelt segédjegyző. Tésits Pál László 32 éves zentai születésű borotva lakos, nős, öt gyermek atyja volt községi segédjegyző csalás büntette miatt állott hétfőn a szabadkai büntető bíróság előtt. Tésits Pál Rém község segédjegyzője volt 1911. év február 1-ig. Ekkor Borota nagyközségbe helyezték át hasonló minőségben. Állását azonban itt is hamarosan elhagyta. A nyomornak szemébe néző segédjegyző április 3-án bement Bajára. Itt Kollár papirkereskedőtől 265 kor. 42 fillér árá irodafelszerelést vásárolt. Drescher Gyula vaskereskedőtől pedig 83 kor. 20 fillérért revolvert, vasszerszámokat vett. A kereskedőknek azt mondta, hogy Rém község számlájára vásárol. Hogy ezt könnyebben elhigye nek, felmutatott Rém község előjáróságától kiállított számlákat. A hitelbe vett árukat aztán részint eladta, részint zálogba csapta. Tésits Pált a csendőrök akkor letartóztatták, beszállították az ügyészség börtönébe. Innen azonban szabadon bocsájtották, mert családja, lakása volt. Mikor a vádiratot kézbesíteni akarták Tésicsnek, már nem találták meg. Megszökött. Augusztus 30-án aztán Zenián letartóztatták. Vizsgálati fogságba helyezték most már. Hétfőn ítélték főlötte s 2 1/2 havi fogházra ítélték.

Bankóhamisítás Pacséron. Pacséron a csendőrök házkutatás közben Jokov Nikola házában padlásán egy bankóprést találtak. Jokov előadta, hogy a prést Budapestben vette egy zug korcsmában 300 koronáért. Száz, husz, és tíz koronások gyártására való, a hamisítványok azonban oly botrányos rosszul sikerültek, hogy Jokov azokat nem merete forgalomba hozni. Pénzhamisítás kísérlete miatt folyik Jokov ellen az eljárás. A bankóprést elkobozták.

Két hónap egy baltáért. Prodan Ádám béregi lakos az ősszel Matin Ádámot elvett egy baltát, amelyet Matin felesége titkalkozása dacára is megtartott magának és azáltal, hogy magának jogtalan anyagi hasznot szerezzen Matinét háiba ütötte. Ezáltal erőszakkal annak türesére kényszerítette, hogy a baltát tőle elvehesse. A szabadkai büntető bíróság zsarolás kísérletének vétségét látta fennforogni és ezért Prodan Ádámot két havi fogházra és 60 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Egy hivataloszoa áthelyezése. A temesvári kir. főügyész Kuluncsics Antal zombori törvényszéki szolgát a lugosi törvényszéki fogházhoz őrmesterré nevezte ki.

Öngyilkos asszony. Puts Lajos bajai lakos 26 éves felesége — mint levelezőnk írja — öngyilkossági szándékból a Sugovicába ugrott. Holttestét három nap mulva fogták ki. Hátra hagyott levelében meghagyta férjének, hogy három árviának továbbra is viselje gondját.

Mezőgazdasági és ipari kiállítás. A Krassó-Szörény vármegye gazdasági egyesülete 25 éves fennállásának emlékére szeptember 23-tól október hó 3-ig jubiláris mezőgazdasági és ipari kiállítást rendez. A kiállítás ünnepélyes megnyitása szeptember 23-án délelőtt fél 12 órakor fog megtörténni.

A kiállítási sorrend a következő: Krassó-Szörény vármegye Gazdasági Egyesületének 25 éves fennállása emlékére rendezett mezőgazdasági termény-, állat-, baromfi-, gép- és ipari kiállítása 1911. évi szeptember hó 23-án veszi kezdetét és október hó 3-án záródik.

I. Szeptember 23-án (szombat) délelőtt fél 12 órakor: A kormány és testületek fogadása. Ünnepélyes megnyitás. A kiállítás bemutatása. Délben 1 órakor társasbéd a kiállítás területén.

II. Szeptember 24-én délelőtt 11 órakor: A temesvári kereskedelmi és iparkamara által rendezendő kerületi iparkongresszus.

III. Szeptember 25-én délelőtt 11 órakor: A Magyar Gazdaszövetség és Krassó-Szörény vármegyei Gazdasági Egyesület által rendezendő Gazda-nagygyűlés. Napirend: 1. Elnöki megnyitó. 2. Kis gazdák földhöz jutása. Előadó Bernáth István. 3. A gazdasági megerősödés útjai. Előadó Meskó Pál.

Tudnivalók a gazda-gyűlésre vonatkozólag.

A gazda-gyűlés után délben 1 órakor társasbéd a kiállítási vendéglőben, melyen jelentkezni lehet szeptember 18-ig a kiállítási irodánál. Egy teríték ára 2 korona. A kiállítási iroda csak azoknak biztosíthat helyet a társasbédre, kik ezen határidőig jelentkeznek. Ebédigazolványt a kiállítási iroda megküldi, az ebéd ára Lugoson fizetendő. Kedvezményes vasúti jegy váltására jogosító igazolványokat a m. kir. államvasutakra a kiállítási iroda mindenkinek küld, de részvételi szándékát legkésőbb szeptember 16-ig be kell jelenteni és ezzel együtt minden drb. igazolványért 20 fill. kell bélyegeket mellékelni. Azon látogatók, kik Lugoson megszállani kívánnak, ezen szándékukat, megjelölve a napokat, melyeket Lugoson töltenek, legkésőbb szeptember 12-ig jelentésük be a kiállítási irodának, mely megfelelő lakásról mérsékelt árban gondoskodik. Akik Herkulesfürdőre vagy az Aldunára szándékoznak a gyűlés után utazni, levelező-lapon jelentésük be a kiállítási irodának.

Szeptember 25, 26, 27-én szarvasmarha kiállítás. Szeptember 27-én d. e. 11 órakor: a Vármegyei Tanítóegyesület közgyűlése. Szeptember 29-én d. e. 11 órakor: a Pénzüntézetek Országos Egyesülete közgyűlése. Szeptember 29, 30, október 1-én ló-, sertés- és juhkiállítás, országos tenyészbaromfi- és házinyul-kiállítás. Október 1-én d. e. 11 órakor: Vármegyei Jegyzői Egyesület közgyűlése. Október 3-án d. u. 4 órakor: Tárgysorsjáték. 5 órakor. A kiállítás ünnepies bezárása. A kiállítás egész tartama alatt vármegyei jellegű mezőgazdasági termény, kertészeti, gyümölcsészeti, borászati, erdészeti, vadászati, halászati, bányatermék, házi, ipari, továbbá kézmű és gyári ipari kiállítás. Ezen kívül országos jellegű gépkiállítás. A kiállítás nyitva van mindennap reggel 9 órától éjjelig. A csarnokok reggel 9 órától este 6 óráig.

Belépő díjak. A megnyitás és bezárás napján személyenként 1 korona, többi napokon 50 fillér, mely jegyek egyszeri belépésre jogosítanak. A kiállítás egész tartamára (a megnyitási napját kivéve) szóló jegy 3 korona. A gazdaszövetségi illetőleg a gazdagyűlési tagok, valamint a csoportosan érkező kisczadák 20 fillér belépődíjat fizetnek.

Közlekedési eszközök. A kiállítás területére a forgalom lebonyolítását autobus-járatok fogják eszközölni. Az autobus használati díj a kiállítás egész tartama (11 nap, naponta egyszer a kiállítási területére és vissza) 4 kor. Az egyszeri autobus használati díj a kiállítás területére vagy vissza 30 fillér.

Vasutak érkeznek Lugosra. Budapest felől: reggel 7.28, 9.22, délután 4.08, 8.38, gyorsvonat este 8.41. Marosillye felől: reggel 5.55 és 10.54, este 7.09 órakor. Versec felől: reggel 7.30 és 11 órakor, este 8.33 órakor. Orsova felől: reggel 4, 9, 10.52, d. u. 5.59, és 7.13. Gyorsvonat reggel 6.11.

Vasutak indulnak Lugosról. Budapest felől: reggel 5.05, gyorsvonat 6.21 sz. vonat 11.05, d. u. 6.10 és 7.23 órakor. Marosillye felé: reggel 4.20, d. e. 9.40, d. u. 4.25. Versec felé: reggel 2.40, délbén 2.20, este 7.18. Orsova felé: reggel 7.45, 9.33, d. u. 4.38, este 8.46 és gyorsvonat este 9.45.

KÖZGAZDASÁG.

Megjutalmazott cselédek. A földművelésügyi miniszter Szűcs Márton gombosi, Szalay András és Korcsok András bajjai, Bálint Antal kisszálási, Skrabák János borsódi, Matica János újutaki és Szabó Pál magyarkanizsai gazdasági cselédek részére 100—100 Kor. jutalmat és elismerő oklevelet adományozott.

A zombori lóversenyek. A Bács megyei Gazdasági Egyesület f. hó 30-án és október 1-én Zomborban lóversenyt rendez. Az első napon öt futam lesz következő sorrendben: 1. Mezőgazdák versenye. Díj 350 K. 2. Lovaregyleti díj 1000 K. 3. Urlovasok díja (Gátverseny) 1200 K. 4. Handicap. 1800 K. 5. Államdíj 1300 K. — A második nap négy futamból áll: 1. Zombori díj. 1200 K. 2. Bács megye díja. 2400 K. 3. Gátverseny handicap. 1500 K és 4. Zárhandicap 1500.

A gyümölcsstermés nyilvántartása. Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a várható gyümölcskészleteket tartásuk nyilván, illetve hogy a gyümölcsért értékesíteni óhajtó gazdákról névjegyzéket vezessenek s ugyancsak a gyümölcsöt nagyobb mennyiségben vásárolni akaró hazai és külföldi kereskedőket is jegyezzék elő. Az így készített névjegyzék, kibővíve az eladók által bejelentett készletek kimutatásával, az érdekeltek rendelkezésére áll. Egyidejűleg felkérte a miniszter a külügyi kormányt, hogy a hamburgi, berlini, breslauer, danzigi, müncheni, stuttgarti, stettini, kopenhágai, stockholmi, varsói és zürichi konzulátusokat utasítsa arra, hogy az illető országokban várható gyümölcsstermésről megfelelő jelentéseket küldjenek.

Szerkesztői üzenetek.

Levelező, Baja. Egyik közelebbi számunkban kerül sorra. Csak olyan híreket kérünk, melyeket más lap még le nem közölt.

Gy. O., Zombor. Nem jár érte díjazás.

U. P., Szeged, Dmke. Postára tettük.

P. L., Temerin. Levele szerint intéztük el. Tehát rendben van.

W. Gy., Baja. Nem lehetett.

A. L., Baja-Budapest. Aznap érkezett Bácsborsód-ra. E hó 17-ig marad ott.

T. Z.-n. Még e hó folyamán.

H. J., Ujverbász. Kedden újabb értesítést küldtünk önnek, mely szerint 18—20-ika közt.

M. K., Ujverbász. Levélben fogjuk a választ megadni. Esetleg személyesen, ha feljön hozzánk.

Levelező, Ujszivác. Levélben fogjuk értesíteni. Előre is jelzük, hogy a válasz nem lehet kedvező.

S. I., Zenta. Az eddiginél még szélesebbek a struktórák díszítve. Mellettük új divatforma még a keskeny átmérőjű, magas, hegyes végű, ugynevezett *bohócalap*. — Angol és amerikai közt az a különbség, hogy az előbbi széles és alacsony (1½—2 cm. magas), az utóbbi pedig majdnem oly magas mint a francia, csak hogy az alakja hasonlít a férfisarokhoz.

D. B., Óbecse. Ilyen ügyekkel nem foglalkozunk.

W. A.—I. Nem adhatunk fölvilágosítást, mert nem ismerjük az ügyet.

S. T., Ujvidék. Visontai, Rohonyi, újból Rohonyi, Szalay (időközben leköszönt), gróf Teleki, Szlezák. — Szalay 801, Hock 458, Musiczki 292. — Titelen Zákó Milán, Zákó István, Jovánovits István, Miloszavlyevits, Musiczki Döme, Zákó Milán.

Olvasókör, Tittel. A bács megyei orsz. képviselők valamennyien jobbról a harmadik, vagyis az V. szakaszban ülnek. Itt ül gróf Széchényi Emil és Rohonyi Gyula is, akik közül az első az esztergomi, a második a nagybecskereki mandátumot bírja. E szakasz első padjában báró Gromon és Rohonyi, a másodikban Latinovits Pál, Zákó Milán és Vojnits Sándor, a harmadikban báró Vojnits, Ertl és báró Podmánczy, a negyedikben Dungserszky, Janiga, Radovánovits, Falcione, Konyovits és Szutrély ülnek.

„Miért nem haladunk?” Nem vehetjük hasznát.

„Sebtében.” Nem közelhetjük.

NYILT-TÉR.

Ujvidék, 1911. szeptember 4-én.

Az ujvidéki városi jódosgyógy-fürdő tek. Igazgatójának Ujvidék.

Most már négy hete annak, hogy a bölcs vezetése alatt levő ujvidéki városi ártézi jódosgyógyfürdőben használt Fangókurát befejeztem.

Örömmel teszek eleget kötelességemnek, amidőn tek. Igazgató urnak szives tudomására hozom azon tény, hogy husz Fangó pakolás után rheumatikus fájdalmaim csaknem teljesen megszűntek s a még visszamaradt csekély érzékenység is a négyheti utókura alatt teljesen megszűnt úgy, hogy most teljesen jól érzem magam.

A kurám alatt a fürdőben tapasztalt rend, pontosság, tisztaság és figyelemért teljes elismerésemet és köszönetemet fejezem ki s felhatalmazom m. t. Igazgató urat

jelen halányilatkozatomnak a közzétételére is.

Fogadja kérem kiváló tisztelem és nagyrabecsülésem kijelentését, melylyel vagyok tek. Igazgató urnak őszinte hive

Zsablyán, 1911. évi szeptember hó 1-én.

Dr. Széchényi Tamás,
zsablyajárási főszolgabíró.

Ada község előljárásgától.

4959/kig. 1911. szám.

Pályázati hirdetmény.

Ada község előljárásga elmozdítás folytán üresedésbe jött

községi rendőrzetűi állásra pályázatot hirdet.

Javadalom: 800 korona törzsfizetés és 200 korona lótartási átalány havi utólagos részletekben.

Pályázat határideje: 1911. évi **szeptember hó 25-ike.**

Felszerelést a község adja, a ruházatot sajátjából tartozik fedezni.

Keresztlevél, erkölcsi és esetleg szolgálati bizonyítvánnyal felszerelt kérvények Ada község előljárásgánál fenti határidőig nyújthatók be.

Ada, 1911. évi szeptember hó 9-én.

2—1

Előljárásg.

Felosztatik 400 hold

kitünő barna homok szántó Pestmegyei Kecel községben. Holdja 500 korona. Most fizetendő tizedrész, két év alatt két tized, többi törlesztéses kölcsön. 10—8

Gauzer Ödön Kalocsa.

Linkolnshire.

Angliából importált eredeti linkolnshirei kan után legprimább alföldi tenyésztésből származó mangalica kocáktól született linkolnshirei félvér kan és emse malacoknak zalaigriczei (u. p. Pacsa, Zala-megye) gazdaságából leendő szállításra előjegyzéseket elfogad **Takács Jenő, Tapolca,** Zala megye. 10—2

Jó karban levő

hordók és kádak

ugyszintén

pálinkafőző üstök és pin- cefelszerelési cikkek

mérsékelt árban eladó.

Adamovich Sándor
Ujvidék.

3—2

TRAPPISTA

legjobb minőségű és tartós csemege-sajtból
egy kerék 2-90 fillér.

Ementáli sajt,

szép és jóízű, Gádor községben készült
kilója 2-20 fillér.

Márián Györgynél Gádor (Bács megye)

A 4 kilót meghaladó rendelések ugyanezen árban postadíjmentesen küldendők.

Bács megye földrajza.

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantes-tületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a t. tanhatóságok és kartársaim figyelmét a **Bácsbodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára az új utasítás alapján írt**

földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur 54794/1907 szám alatt engedélyezett.

Megjegyzem, hogy könyvemet annyira jónak minősítették már kartársaim eddig pártfogásukkal is, hogy rövid 4 tanév alatt a harmadik kiadást érte meg. — Szives jóindulatukba ajánlom továbbra is sok fáradsággal és költséggel kiállított tankönyvecském, mellyel első sorban kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítású, 24 csinos képpel van díszítve és nyomása tiszta.

Ára térképpel együtt 60 fill. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

Mezei Mihály, áll. tanító ZENTA. 10—4

== Legkitünőbb gyártmányu ==

Zongorák és Pianinók

készpénzért és részletfizetésre, legolcsóbban beszerezhetők

HAAS és WEISZ butor, kárpitos és zongoratermeiben **Baja**

a városházával szemben, a Bajavidéki Takarékpénztár épületében.

Nemzeti szálloda Bácsalmás

Bérlők: **Hupfer Testvérek.**

A felsőbácska legjobban látogatott szállodája. — Olcsó árak. — Gondos kiszolgálás. — Étterem és kávéház.

KOHN ARNOLD

sirkőraktára

Budapest, VII., Károly-körút 15.

Telefon (interurban) 18—76.

Ajánlja állandóan nagy rakárát siremlékekben a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Rajzok és költségvetések díjmentesen.

Fiu-internátus Zentán.

Középiskolai és elemiskolai tanulóknak részére.

Bentlakó tanári felügyelet.

Korrepetálás. Kötelező német és francia társalgás. Zene. Festés. Vivás. Leggondosabb, családi nevelés. Kifogástalan ellátás.

Igen kicsi, korlátolt létszám.

Évi ellátás díja 600 kor.

Prospektust kívánatra küld a Zentai Diákotthon igazgatósága. Telefon 50 26—18

HIVATALOS

bélyegzőket pecsénymókat, keletbelyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körút 17. sz.

A Bácsalmási Helyi Önkormányzat igazgatósága.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

BOROK!

○ Saját termésű, jó minőségű boraim eladóak. Még pedig:

- 180 hkt. olasz rizling
- 70 hkt. erdei fehér bakár
- 50 hkt. magyarka
- 30 hkt. kővidinka
- 20 hkt. ezerjő
- 40 hkt. nemes kadár.

A vasút állomás mellett levő saját telepemem megtekinthető. — Kívánatra mintát küldök.

A borok tisztaságáért kezeskedem.

B. Herczeg István
Keczel.

Csurog község előljáráóságától.

4423—1911.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A **Csurog** községből a **tiszai rakodóhoz vezető ut,** továbbá a **Bácsföldvár felé vezető utca** és a **főtértől a templom felé vezető utrész**

kiépítési munkálatainak

biztosítása céljából ezennel nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdetünk.

1. Ajánlatok csakis az összes munkálatokra együttesen teendők munkanemenkint vagy utcánként külön-külön tett ajánlatok, valamint a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Csakis a Bácsföldvár felé vezető utca és a főtértől a templomig vezető utrésznek asphalt avagy keramit burkolattal vagy másnemű utburkolattal leendő kiépítésére adható be külön ajánlat, melynek elfogadása esetében ezen két utca kiépítési munkája a többi munkától elkülönítve fog vállalatba kiadatni.

2. A munka teljesítésének határideje a munkaátadás napjától számított 28 hét, mely időbe a november hó 15-től március hó végeig terjedő téli időszak nem számítatik.

3. Az ajánlatok egységárral teendők.

Csak szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt sértetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján a községhez beadott ajánlatok fognak érdemleges tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirással látandó el

A községi előljáráóságnak — Csurog.

Ajánlat a 4423—1911. számú versenytárgyalás hirdetésben kiirt utépítési munkálatokra.

Az ajánlattal együtt a felajánlott kőanyagokból az ajánlattevő pecsétjével ellátott 2—2 db minta is bemutatandó. Amennyiben a bemutatott kőanyag a budapesti kir. József műegyetem laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltott, az ajánlathoz ezen hivatalos vizsgálatról kiadott bizonyítvány hiteles másolata is csatolandó.

Az ajánlatokhoz továbbá az ajánlati költségvetés is csatolandó lesz, melyben az egységárak az e célra szánt rovatokba bevezetendők és azok végösszege is feltüntetendők. A kiírási művelethez a hivatalos költségelőirányzat csatolva nem lesz és az a pályázók által be nem tekinthetők.

4. Az ajánlatok Csurog község előljáráóságnál 1911. évi október hó 1-ső napjának délután 5 óráig adandók be. A később érkezettek nem vétetnek figyelembe.

5. Bánatpénzüln készpénzben vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5 százaléka legkésőbb **1911. évi október hó 1-ső napjának délutáni 5 órájáig** jelen hirdetmény számára való hivatkozással Csurog község pénztáránál teendő le.

A letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

6. Versenytárgyalás 1911 évi október hó 4. (negyedik) napján dslután 3 órakor fog megtartatni. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó árlejtési és vállalati feltételek, az összes tervek, valamint az ajánlat és ajánlati költségvetés mintája a község előljáráóságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlati minta és az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenkint 1 korona árban a község előljáráóságánál szerezhetők be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal az odaitélés iránt hozandó végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik Csurog községgel üzleti összeköttetésben még nem állottak és előtte ismeretlenek tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni.

10. Csurog község fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között tekintet nélkül az ajánlott árakra szabadon választhasson.

11. A munkálat odaitélése iránt a vármegye töévényhatósága fog végérvényesen dönteni.

Egyebekben az árlejtési és vállalati feltételek az irányadók.

Csurog, 1911. évi augusztus hó 29.

Kékity József,
jegyző.

2—2

Rajkov Damjan,
bíró.

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

GÖZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután fél 2 órától 6-ig.

Kitünő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják. A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

FINOMMÁ TESZIK A NÓT

KAPHATÓK MINDENÜTT

Gyártja: **Vöröskereszt gyógyszer-tár UJPESTEN.**

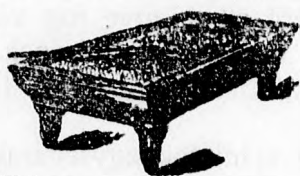
Hoffman Mihály Özvegye

== lakásberendezési vállalata ==
SZABADKÁN.

Olcso áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

MÁRTON ISTVÁN

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

SZEGED

Boldogasszony-sugárút 58. szám

Legújabb szerkezetű fordítható **tekeasztalok** jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. **Régi tekeasztalok** becserélése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart **dákókat** és mindenféle kávéházi felszerelések.

Rajzok és költségvetések ingyen.

„Bácsmegeye“

Lapvezér:

borsódi és katymári

Latinovits Pál,

ny. főispán, orsz. képviselő.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A „**Bácsmegeye**“ a 850.000 lakost számláló Bács-Bodrog megyének **legelterjedtebb** lapja. Mindenütt található, ahol a megyei közügyekért érdeklődnek.

A „**Bácsmegeye**“ a legalkalmasabb hirdetési organum, mert a vevőközönség olvassa s így a hirdetés eredménnyel jár.

Érdeklődőknek a kiadóhivatal
BUDAPEST, Teréz-körút 2. sz.
ad bővebb felvilágosítást.